

Érkezett: 2023 MÁJ 03.

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Egységes javaslattervezethez készített indokolás megküldése**

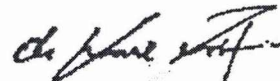
Benyújtó: **Dr. Koncz Zsófia parlamenti államtitkár**

Törvényjavaslat címe, száma: **a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/3526. szám)**

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 137/A. § (1) bekezdése alapján iromány-nyilvántartásba vétel céljából megküldöm a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/3526. szám) HHSZ 46. § (10) bekezdése alapján megszerkesztett egységes javaslattervezetéhez készített indokolást

Budapest, 2023. május „3.”

Tisztelettel:

Dr. Koncz Zsófia
parlamenti államtitkár

Előterjesztői indokolás
a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosításáról
szóló 2023. évi törvényhez

Általános indokolás

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) esetében a hatósági jogalkalmazás során összegyűlt tapasztalatok alapján, több helyen szükségessé vált a normaszöveg pontosítása, kiegészítése, átstrukturálása az alábbi fő irányvonalak mentén.

Jelenleg a Vksztv. felügyeleti szabályai kizárólag a víziközmű-szolgáltatókra vonatkoznak, azonban a gyakorlatban a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) jelentős számú ellenőrzést végez az ellátásért felelősök tekintetében is. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) nem tartalmaz részletes szabályokat az ellenőrzések lefolytatása tekintetében, a részletes szabályozást az ágazati jogszabályokra bízta. A módosítás továbbá a jelenlegi célvizsgálat tekintetében az elnevezések egységesítését is elvégzi, valamint az ellátásért felelősök tekintetében fennálló korlátozott hatáskörök figyelembevételével három ellenőrzés-típust vezetne be: a céllenőrzést, a témaellenőrzést és az utóellenőrzést. Az ellenőrzés lezárására és a jogkövetkezmények megállapítására vonatkozó szabályozás a Vksztv. többszöri módosítása következtében elvesztette a koherenciáját, így az áttekinthetőség és alkalmazhatóság növelése érdekében szükséges a teljes szakasz újraszövegezése.

A Vksztv. jelenlegi konstrukciója szerint minden, jogsértést feltáró ellenőrzést jegyzőkönyv tervezettel zár le a Hivatal, amelyre az ellenőrzött szerv észrevételt tehet. Az észrevételek elbírálása a végleges jegyzőkönyvben történik, amelyben vagy felhívja az érintettet a jogsértés megszüntetésére, vagy a jegyzőkönyv megállapításai alapján hatósági eljárás indul, melyet határozattal (amelyben tipikusan bírságot szab ki) zár le. A fenti konstrukció az átfogó ellenőrzések során bevált, azonban a szűkebb témakört felölelő téma- és céllenőrzések esetén nem tűnik szükségesnek a fenntartása. Ennek indoka, hogy a hatósági eljárásban már általában nem kerül sor a tényállás további tisztázására, így a határozat tulajdonképpen a végleges jegyzőkönyv megisméltése. Figyelemmel arra, hogy jogorvoslati lehetőség csak a határozattal szemben biztosított, így kívánatos, hogy a jövőben minden ellenőrzés határozattal záruljon. Ha a Hivatal az átfogó ellenőrzés során megállapítja, hogy a víziközmű-szolgáltató a jogszabályban, illetve hatósági döntésben foglalt előírásokat megsértette, az ellenőrzés lezárását követő 8 napon belül az ellenőrzési jelentés tervezetét megküldi az ellenőrzött víziközmű-szolgáltatónak. Az ellenőrzési jelentés tervezetére az ellenőrzéssel érintett víziközmű-szolgáltató a kézhezvételtől számított 15 napon belül észrevételt tehet. A határidő lejártát követően a Hivatal véglegesíti az ellenőrzési jelentést, melyben rögzíti az ellenőrzött víziközmű-szolgáltató figyelmen kívül hagyott észrevételeire vonatkozó indokolást.

Ha a Hivatal a témaellenőrzés, céllenőrzés vagy utóellenőrzés során megállapítja, hogy az ellenőrzés alá vont szervezet jogszabályban, illetve hatósági döntésben foglalt előírásokat megsértette, az ellenőrzés lezárását követő 8 napon belül az ellenőrzési jelentést megküldi az ellenőrzött szervnek. Az ellenőrzési jelentésre az ellenőrzött szerv a kézhezvételtől számított 15 napon belül észrevételt tehet.

Az észrevételben foglaltakat a Hivatal a jogkövetkezmények megállapítására irányuló hatósági eljárás során értékeli, és az eljárást lezáró határozatban az elutasított észrevételeket külön megindokolja.

A módosítás célja továbbá, hogy az adott víziközmű-rendszerhez tartozó víziközmű-fejlesztési hozzájárulásból felújított rendszerfüggetlen víziközmű-elemekért ne kétszeresen kelljen az ellátásért felelősnek fizetnie, és azok az adott víziközmű-rendszeren maradjanak, ezért kimondásra kerül, hogy az üzemeltetési szerződés megszűnése esetében a víziközmű-szolgáltató a tulajdonában álló rendszerfüggetlen víziközmű-elemet legfeljebb könyv szerinti nettó értéken az ellátásért felelős részére írásban megvételre felajánlja, amit ha a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás terhére újítottak fel, a könyv szerinti nettó érték víziközmű-fejlesztési hozzájárulásból ráfordított összegével csökkentett értéken kerül felajánlásra.

További módosítás, hogy az üzemeltetési szerződések közös megegyezéssel való megszüntetése esetére enyhébb szabályok kerülnek megállapításra, mivel indokolatlan a 8 hónapos határidő fenntartása, helyett 4 hónap kerül kikötésre.

Az üzemeltetési szerződés megszűnése esetén alkalmazandó szabályok is kiegészítésre kerülnek, a tervezet szabályozza az átadandó adatok körét és az adatátadás határidejét.

A korábban nem nyújtott szolgáltatások esetében jelenleg kizárólag ajánlás formájában szerepel az egységes benyújtás, és így a hatékony ügyintézés feltételeit megteremtő útmutató. Annak érdekében, hogy az eljárás megfelelően lefolytatható legyen – valamint különös tekintettel a rövid, 30 napos ügyintézési határidőre – indokolt a Vksztv. kiegészítése azzal, hogy a Hivatal meghatározza és honlapján közzéteszi a kérelem elbírálásához szükséges kötelezően benyújtandó adatokat.

Szükséges továbbá a Vksztv. módosítása annak érdekében is, hogy a visszavonásra kerülő víziközmű-szolgáltatói engedélyt követően is biztosítva legyen az ellátási területhez kapcsolódó adatok elérhetősége, és így a Hivatal díjjavaslat-tétellel összefüggő kötelezettségének teljesítése.

Összhangban a Hivatal más ágazati jogszabály alapján lefolytatott cégjogi eseményekkel kapcsolatos eljárásaival, sor kerül a Vksztv. befolyásszerzéssel kapcsolatos rendelkezéseinek módosítására is.

A Nemzeti Víziközmű Nyilvántartás (a továbbiakban: NVNY) tekintetében szükséges rögzíteni azt is, hogy annak tartalmaznia kell egyebeken túl a víziközmű-rendszer működési területét (ellátási terület), valamint a működési jogosultság időbeli hatályát is, ugyanis az NVNY vezetése során az ellátási terület kezelése elengedhetetlen, azt az NVNY segédtábla is tartalmazza, valamint a külső ügyfél számára is ez az adat az igazán fontos.

Az átmeneti díjak megállapítására irányuló eljárások során felmerült gyakorlati tapasztalatokra figyelemmel a módosítás egyértelműsíti, hogy az alapidj mértéke átmérőnként eltérő.

Figyelemmel arra, hogy a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás lényegében vagyoni értékű jognak tekinthető, ezért szükséges azoknak az alapvető rendelkezéseknek a törvényi szinten történő rögzítése, amelyek lehetővé teszik a megszerzett kvóta átruházását, illetve áthelyezését. Annak érdekében, hogy az egyes víziközmű-szolgáltatók a leghatékonyabb és legmegfelelőbb módon tudják a szükséges eljárásokat lefolytatni, javasolt a részletszabályokat üzletszabályzati szinten rögzíteni.

A módosítás alapján hatályát veszti a Vksztv. több olyan rendelkezése is, amely olyan határidőt tartalmaz, amely már lejárt, így megtartása a továbbiakban nem indokolt.

Részletes indokolás

1. §

A víziközmű-rendszer értelmező rendelkezésének pontosítása vált szükségessé annak érdekében, hogy az egyes fogalmi elemek és alpontok elhatárolásra kerüljenek.

2. §

A Hivatal határozatainak közzétételi kötelezettségét pontosító rendelkezés.

3. §

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szabályaira figyelemmel szükséges a meglévő, és a gyakorlatban is bevált ellenőrzési szabályok hatályának kiterjesztése az ellátásért felelősök ellenőrzéseire is.

A módosítás a jelenlegi célvizsgálat tekintetében az elnevezések egységesítését eredményezi, valamint az ellátásért felelősök tekintetében fennálló korlátozott hatáskörök figyelembe vételével három ellenőrzés-típust vezet be.

4. §

A kialakult gyakorlat szerint az éves Ellenőrzési Terv a víziközmű-szolgáltatók ellenőrzései mellett az ellátásért felelősök ellenőrzéseit is tartalmazza, ezért szükségessé vált az érintett jogszabályi megfogalmazás kiegészítése, pontosítása, illetőleg eljárásjogi szabályokat rögzít. Figyelemmel arra, hogy az Ákr. a helyszíni szemle tekintetében szabályozást nem tartalmaz, szükséges a helyszíni szemle néhány alapvető fontosságú szabályának ágazati szinten történő rögzítése.

5. §

Az ellenőrzés részletszabályait, az ellenőrzési jegyzőkönyv véglegesítésének szabályait rögzíti, tekintettel arra, hogy az ellenőrzés lezárására és a jogkövetkezmények megállapítására vonatkozó szabályozás koherenciája, az áttekinthetőség és az alkalmazhatóság javuljon.

6. §

A módosítás célja, hogy a felhasználói ellenőrzések még a tárgyév január 1. napja előtt megtörténjenek és átvezetésre kerüljenek a felügyeleti díj pontos összegének megállapíthatósága érdekében.

7. §

Szövegpontosítás, hogy a megállapodás módosításról is értesüljön a Hivatal.

8. §

Részben a módosuló Vksztv. 6. § (8) bekezdés módosításával összefüggő koherencia miatt, alapkövetelményként indokolt előírni, hogy a minősítendő víziközmű vízjogi engedéllyel is rendelkezzen.

Továbbá a kérelem tartalmi követelményeit kormányrendeleti szinten szükséges meghatározni, ezért a törvény végrehajtási rendeletére való utalást szerepeltetni szükséges a törvényben.

9. §

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény értelmében nem javasolt az állam vételi jogának kikötése, valamint az üzemeltetési szerződés megszűnése esetére a víziközmű-szolgáltató a tulajdonában álló rendszerfüggetlen víziközmű-elemek vételárának értékét szabályozza.

10. §

A módosítás normavilágosságot szolgálja és nyelvhelyességi pontosítást tartalmaz.

11. §, 41. §

A 2020. december 16-i (EU) 2020/2184 európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikk (3) bekezdésének átültetését szolgáló rendelkezés.

12. §

A módosítás a Vksztv. végrehajtási rendeletével való összhangot, továbbá a normavilágosságot szolgálja és nyelvhelyességi pontosítást tartalmaz.

13. §

A gyakorlati tapasztalatok alapján elegendő a jelentés tartalmi, formai követelményeire vonatkozó hivatkozást rögzíteni.

14. §

A határozatlan időre kötött üzemeltetési szerződés felmondásának, és a határozatlan, illetőleg határozott időre kötött üzemeltetési szerződés közös megegyezéssel való megszüntetésének szabályait rögzítő jogalkalmazást elősegítő rendelkezés.

15. §

Az üzemeltetési szerződés megszűnése esetén szabályozza az átadandó adatok körét és az adatátadás határidejét.

16. §

A módosítás célja, hogy az üzemeltetési szerződés közös megegyezéssel való megszüntetése esetén is fennálljon a tájékoztatási kötelezettség az ellátásért felelősök részéről a Hivatal felé.

17. §

Szövegpontosító rendelkezések.

18. §

Szövegpontosító rendelkezések.

19. §

A hatékony ügyintézés feltételeinek megteremtése érdekében indokolt kiegészítés.

20. §

A számlázás lehetőségének átmeneti díj iránti kérelem benyújtásához igazítása biztosítja, hogy a felhasználóknak ne kelljen több havi felhalmozott számlát kifizetnie, illetve a víziközmű-szolgáltató is előbb jut a víziközmű-szolgáltatás ellenértékéhez.

21. §

A felhasználói egyenérték működési engedélyből való törlésével összhangban szükséges a módosítás.

22. §

A módosítás által továbbra is biztosított lesz a víziközmű-szolgáltatói engedély visszavonását követően az ellátási területhez kapcsolódó adatok elérhetősége.

23. §

Technikai jellegű módosítás a közigazgatási szabályszerződések szankcióiról szóló törvény rövid megjelölésének módosuló bevezetése miatt.

24. §

Szövegpontosító rendelkezések.

25. §

Szövegpontosító rendelkezések.

26. §

A rendelkezés gyakorlati alkalmazásából eredő normaszöveg pontosítására irányuló kiegészítés, amely összhangban áll a Hivatal más, ágazati jogszabály alapján lefolytatott cégjogi eseményekkel kapcsolatos eljárásaival. A módosítás egyértelművé teszi, hogy milyen típusú befolyásszerzések esetén kell előzetes hozzájárulás iránti kérelmet benyújtani a Hivatalhoz, valamint rögzíti annak részletszabályait.

Egyértelművé válik, hogy befolyásszerzés esetén az előzetes hozzájárulás iránti kérelmet a befolyásszerzőnek szükséges benyújtania a Hivatalhoz. Az energetikai ágazati törvényekhez hasonlóan indokolt egy új eljárási forma, a megfelelés ellenőrzés bevezetése az előzetes hozzájárulásban foglaltak megfelelő teljesítésének ellenőrzése érdekében. A gyakorlati alkalmazásából eredő pontosítás, lehetővé teszi, hogy a Hivatal szükség esetén jogkövetkezményt alkalmazzon.

27. §

Indokolt törvényi szinten is kimondani, hogy nemcsak az új kiszervezési tevékenységeket szükséges engedélyeztetni, hanem azok módosítását is.

28. §

Normavilágosságot javító és a jogalkalmazást támogató szövegpontosítás.

29. §

A hatósági eljárások tapasztalatai alapján szükségessé vált normaszöveget kiegészítő rendelkezés.

30. §

Nyelvhelyességi, fogalmat pontosító módosítás.

31. §

A víziközmű-nyilvántartás tartalmi elemeit kiegészítő, illetve pontosító módosítás.

32. §

A víziközmű-nyilvántartás nyilvánosságának bővítését szolgáló rendelkezés.

33. §

Technikai jellegű, normavilágosság elősegítését szolgáló rendelkezés.

34. §

A Hivatal elnökének a Vksztv. végrehajtására kiadott rendeletében, illetve a víziközmű-szolgáltatók és ellátásért felelősök adatszolgáltatási kötelezettségéről szóló 13/2019. (X. 4.) MEKH rendeletben került meghatározásra, hogy szolgáltatási díjat megalapozó adatszolgáltatási kötelezettséget ezen jogszabályokra tekintettel szükséges teljesíteni.

35. §

Az átadási ár megállapítási szabályait pontosítja.

36. §

A víziközmű-szolgáltatás körébe nemcsak az ivóvíz biztosítása, hanem a szennyvíz elvezetése és megtisztítása is beletartozik, melyek esetében szintén felmerülhet a minőség emelése (nagyobb fokú szennyeződésű szennyvíz bevezetése a víziközmű-hálózatba), ezért a Vksztv. 69. § (1) bekezdés c) pontját ennek megfelelően pontosítani szükséges.

37. §

Technikai jellegű, normavilágosságot szolgáló szövegpontosítás.

38-39. §

A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás átruházására vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó módosító javaslat.

40. §

Szükséges felhatalmazó rendelkezés, hogy a Hivatal elnöke általi kiadott jogkövetkezmények (kötér) megállapítására vonatkozó rendelet kellően megalapozott lehessen, továbbá azért, hogy a víziközmű-szolgáltató részéről az átmeneti díj meghatározására irányuló kérelemhez benyújtandó adatok köre, , illetve elszámoló jelentés tartalma meghatározásra kerülhessen.

42. §

Technikai jellegű pontosítás a végrehajtott szabály kivezetése érdekében.

43. §

Beépülő jogharmonizációs záradék.

44. §

Szövegcsere módosítás a jogalkalmazás elősegítése, a normavilágosság javítása, illetve a Vksztv. belső koherenciájának biztosítása érdekében.

45. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések

46. §

Hatályba léptető rendelkezés.

47. §

Módosító törvény jogharmonizációs záradéka.